

Nadwarciański Bank Spółdzielczy
w Działoszynie

**INFORMACJA Z ZAKRESU PROFILU RYZYKA
I POZIOMU KAPITAŁU
NADWARCIAŃSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W DZIAŁOSZYNIE
WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2016 ROKU**

1. Podstawa sporządzania informacji

Informacja stanowi realizację „Zasad polityki informacyjnej Nadwarciańskiego Banku Spółdzielczego w Działoszynie” (wprowadzonej Uchwałą Zarządu Nr 62/16 z dnia 09.05.2016 r., zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 23/16 z dnia 23.05.2016 r.) oraz wynika z wymogów dotyczących ujawniania informacji zawartych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanego dalej CRR.

2. Informacje ogólne

1. Nadwarciański Bank Spółdzielczy w Działoszynie z siedzibą w Działoszynie, ul. Piłsudskiego 21 A wpisany jest do rejestru prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem 0000124521.

NBS w Działoszynie na dzień 31.12.2016 r. nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją. Bank nie prowadził działalności handlowej i nie korzystał z technik redukcji ryzyka kredytowego. W 2016 roku nie nastąpiło połączenie NBS w Działoszynie z innym bankiem oraz nie planuje się łączenia w najbliższej przyszłości.

W 2016 roku Nadwarciański Bank Spółdzielczy w Działoszynie prowadził działalność w ramach niżej wymienionych jednostek organizacyjnych:

- Centrala w Działoszynie ul. Piłsudskiego 21 A,
- Oddział w Osjakowie ul. Targowa 26,
- Filia w Konopnicy ul. Spółdzielcza 1,
- Filia w Wierzchlesie ul. Szkolna 15 A.

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem bankowości internetowej.

Przedstawione w niniejszej Informacji dane sporządzone zostały według stanu na 31.12.2016 r. i zawierają następujące informacje:

- 1) określenia podmiotów, których dotyczą ujawnienia;
- 2) celów i strategii zarządzania;
- 3) funduszy własnych;
- 4) wymogów kapitałowych, w tym wymogu dotyczącego bufora antycyklicznego;
- 5) korekt z tytułu ryzyka kredytowego;
- 6) korzystania z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI);
- 7) ryzyka operacyjnego;
- 8) ekspozycji kapitałowych;
- 9) ryzyka stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego;
- 10) polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze;
- 11) ryzyka płynności i pozycji płynnościowej;

- 12) informację o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe;
- 13) dzwigni finansowej;
- 14) systemu kontroli wewnętrznej.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące profilu ryzyka i poziomu kapitału Bank udostępnia osobom zewnętrznym, w szczególności klientom Banku oraz uczestnikom rynków finansowych z częstotliwością roczną, w terminie do 15 dni od zatwierdzenia przez Zebranie Przedstawicieli rocznego sprawozdania finansowego Banku.

1. CELE I STRATEGIA ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI RYZYKA

1.1 CRR ART. 435.1.a-c

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i sposoby ich realizacji Bank określił w „Strategii zarządzania ryzykiem w Nadwarciańskim Banku Spółdzielczym w Działoszynie”.

Strategia zarządzania ryzykiem określa:

- 1) strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem;
- 2) zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem;
- 3) schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku;
- 5) generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka;
- 6) organizację systemu informacji zarządczej;
- 7) ogólne zasady organizacji systemu kontroli wewnętrznej.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Zarząd;
- 3) Komitet Zarządzania Ryzykiem;
- 4) Komitet Kredytowy;
- 5) komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) odpowiedzialne za:
 - a) sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych,
 - b) zarządzanie nadwyżką środków,
 - c) sprzedaż kredytów,
 - d) identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczych transakcji,
 - e) pomiar, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego.

Rada Nadzorcza Banku:

- 1) zatwierdza Strategię działania Banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, obejmujące m.in. możliwy do zaakceptowania ogólny poziom ryzyka Banku;
- 2) zatwierdza procedury dotyczące procesów:

- a) szacowania kapitału wewnętrznego,
- b) planowania i zarządzania kapitałowego;
- 3) zatwierdza strukturę organizacyjną Banku, zawartą w Regulaminie organizacyjnym, dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka;
- 4) zatwierdza ogólne zasady polityki dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń;
- 5) jest informowana o przyjętych zasadach przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka;
- 6) sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności rozumianym jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, a także zatwierdza założenia polityki Banku w zakresie ryzyka braku zgodności, ocenia efektywność zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- 7) sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze Strategią działania i planem finansowym Banku;
- 8) zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 9) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, występującym w działalności Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, głównie poprzez zapoznawanie się z raportami i sprawozdaniami dotyczącymi oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka (w tym ryzyka braku zgodności) i na ich podstawie dokonuje oceny stopnia efektywności i adekwatności zarządzania ryzykiem;
- 10) ocenia, czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad działalnością Banku są skuteczne i zgodne z polityką Rady Nadzorczej.

Zarząd:

- 1) odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów;
- 2) odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu oceny adekwatności kapitałowej i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz nadzór nad jego efektywnością, wprowadzając w razie potrzeby niezbędne korekty i udoskonalenia;
- 3) wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka;
- 4) wprowadza podział zadań realizowanych w Banku, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej podejmowaniem ryzyka przez Bank;
- 5) zatwierdza rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość dostosowaną do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku;
- 6) odpowiada za przejrzystość działań Banku, w szczególności za politykę informacyjną w zakresie działalności Banku, pozwalającą na ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w zakresie zarządzania Bankiem, monitorowania stanu bezpieczeństwa działalności Banku i za ocenę sytuacji finansowej Banku;
- 7) zapewnia zgodność działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa;

- 8) zapewnienia, że Bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka w działalności Banku i posiada procedury w tym zakresie;
- 9) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- 10) uwzględnia rezultaty badań prowadzonych przez komórkę audytu wewnętrznego oraz biegłych rewidentów przy podejmowaniu decyzji w ramach zarządzania Bankiem;
- 11) przekazuje Radzie Nadzorczej okresowe informacje przedstawiające w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku.

Jednostki i komórki organizacyjne:

1. Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.
2. Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w niniejszej strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.
3. Komitet Zarządzania Ryzykiem i Komitet Kredytowy realizują zadania opisane w ich regulaminach funkcjonowania.
4. Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Ryzykiem, które Bank uznaje za istotne są te ryzyka, które są objęte wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego, ponadto rodzaje ryzyka wymienione w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV) stosując kryterium jakościowe.

W 2016r. do ryzyk istotnych zaliczono:

• **Ryzyko kredytowe**

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym, zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego, umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym niż 1%;
- 4) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;

- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w papierach wartościowych Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego;
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie nie wyższym niż 50% ich udziału w sumie bilansowej.

Za obszar ryzyka kredytowego w Banku odpowiadają:

- Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym;
- Wiceprezes Zarządu ds. handlowych w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem kredytowym;
- Członek Zarządu ds. finansowych w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka kredytowego.

Zespół Kredytów w Centrali oraz Oddział/Filie, jako komórka zarządzająca w ramach obowiązującej w Banku struktury organizacyjnej, wykonują zadania związane z pozyskaniem klienta, analizą wniosku kredytowego, wydaniem propozycji decyzji dotyczącej analizowanego kredytu i przekazaniem rekomendacji, zgodnie z obowiązującymi w Banku kompetencjami kredytowymi, odpowiednim osobom celem podjęcia decyzji kredytowej.

Zadania związane z podjęciem decyzji kredytowych, dla pojedynczych transakcji, zgodnie z obowiązującymi w Banku kompetencjami kredytowymi podejmują: wyznaczone osoby w Zespole Kredytów/Oddziale/Filiach Banku lub Zarząd Banku.

Komórką monitorującą ryzyko pojedynczej transakcji są osoby wykonujące, w ramach obowiązującej w Banku struktury organizacyjnej, zadania związane z badaniem terminowości spłaty kredytu, oceną sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy oraz oceną skuteczności zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka kredytowego w zakresie całego portfela kredytowego Banku dokonuje Zespół Ryzyka Bankowego; raporty obejmują:

- ocenę struktury podmiotowej, produktowej i jakościowej portfela kredytowego,
- ocenę poziomu kredytów zagrożonych w kredytach ogółem, ocenę jakości portfela kredytowego (badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych ogólnie oraz w poszczególnych segmentach klientów, produktach, branżach, itp.),
- ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu z wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
- ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
- ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń,
- monitorowanie kredytów zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
- analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych portfela kredytowego,

- monitorowanie i kontrolę stopnia wykorzystania wprowadzonych limitów,
- monitorowanie skuteczności działań windykacyjnych.

Rozwiązania organizacyjne uwzględnione powyżej dotyczą również nadzoru i zarządzania nad ryzykiem wynikającym z ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych.

• **Ryzyko koncentracji**

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji zaangażowań określonych w ustawie Prawo bankowe.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie;
- 2) ograniczenie kredytowania klientów, których zaangażowanie w Banku wyniosłoby 10% uznanego kapitału;
- 3) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Rozwiązania organizacyjne dotyczące ryzyka kredytowego dotyczą również nadzoru i zarządzania ryzykiem koncentracji. Raporty przygotowywane przez Zespół Ryzyka Bankowego obejmują analizę ryzyka koncentracji:

- wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- w ten sam sektor gospodarczy,
- w ten sam rodzaj zabezpieczenia.

Proces zarządzania ryzykiem koncentracji odbywa się na wielu szczeblach struktury organizacyjnej Banku; na działania te składają się:

- 1) ustalenie i kontrola profilu ryzyka koncentracji;
- 2) kontrola poziomu wykorzystania limitów na ryzyko koncentracji na etapie analizy wniosku.

• **Ryzyko stopy procentowej**

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych.

Nadzór nad:

- kształtowaniem pozycji bilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych sprawuje Wiceprezes Zarządu,
- identyfikowaniem, pomiarem, monitorowaniem i kontrolą ryzyka stopy procentowej sprawuje Członek Zarządu ds. finansowych.

Zadania w zakresie kształtowania poziomu pozycji bilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych (przyjmowanie depozytów, udzielanie kredytów, składanie depozytów w Banku Zrzeszającym, ustalanie w ramach posiadanych pełnomocnictw indywidualnego oprocentowania produktów) wykonuje Zespół Obsługi Klienta, Zespół Kredytów i Zespół Finansowo- Księgowy.

Zadania związane z identyfikowaniem, pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem poziomu ryzyka stopy procentowej oraz związane z kontrolą zależności pomiędzy ryzykiem stopy procentowej a innymi ryzykami bankowymi wykonuje Zespół Ryzyka Bankowego.

Analiza ryzyka stopy procentowej sporządzana przez Zespół Ryzyka Bankowego, obejmuje w szczególności następujące elementy:

- strukturę bilansu Banku z punktu narażenia na ryzyko stopy procentowej;
- stopnia niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na ryzyka stopy procentowej w podziale na poszczególne stopy referencyjne;
- poziom ryzyka przeszacowania;
- poziom ryzyka bazowego;
- poziom ryzyka krzywej dochodowości;
- poziom ryzyka opcji klienta;
- analizę wskaźników;
- powiązania z innymi rodzajami ryzyka;
- wyniki testów warunków skrajnych;
- stopień realizacji i przestrzegania limitów.

- **Ryzyko operacyjne**

Celem strategicznym w zakresie ryzyka operacyjnego jest:

- 1) optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania, racjonalizacji kosztów, jak również zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 2) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym sprawuje Członek Zarządu ds. finansowych.

Za monitorowanie i raportowanie ryzyka operacyjnego oraz koordynowanie wykonywanych w Banku zadań z zakresu ryzyka operacyjnego odpowiedzialny jest Koordynator, będący pracownikiem Zespołu Ryzyka Bankowego.

Kierujący poszczególnymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi pełnią rolę tzw. Właścicieli ryzyka i są odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podległych im jednostkach, w zakresie wszystkich wykonywanych w nich czynności.

Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym polega na:

- zapobieganiu zdarzeniom rzeczywistym/incydentom mogącym wystąpić w bieżącej działalności Banku, w procesach wewnętrznych oraz systemach, przy zastosowaniu mechanizmów kontrolnych adekwatnych do skali generowanego ryzyka;
- podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń w przypadku przekroczenia akceptowanego poziomu;
- likwidowaniu negatywnych skutków zdarzeń rzeczywistych/incydentów;
- rejestrowaniu danych o zdarzeniach rzeczywistych oraz incydentach.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest wspomagany programem informatycznym.

Do skutecznej identyfikacji i pomiaru ryzyka Bank wykorzystuje następujące narzędzia identyfikacji czynników ryzyka:

- 1) rejestr zdarzeń rzeczywistych i incydentów;
- 2) rejestr skarg i reklamacji klientów Banku;
- 3) wyniki testów BCP (planów ciągłości działania), DRP (planów awaryjnych);
- 4) dokumentów z audytu wewnętrznego i zewnętrznego;
- 5) innych materiałów kontroli wewnętrznej.

Do pomiaru ryzyka operacyjnego wykorzystywane są także:

- 1) wyniki samooceny ryzyka operacyjnego;
- 2) KRI.

• **Ryzyko kapitałowe**

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego obejmują:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 18%;
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 18%;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 18%;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 55%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 14%;
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 90% funduszy Tier I;
- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez uzyskanie ograniczenia pakietów udziałów do 5 % funduszu udziałowego;

- 9) przekazywanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej;
- 10) posiadanie zaangażowania kapitałowego w kapitał zakładowy Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- 11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji – w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych w pkt. 3, 4 i 5;
- 12) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka, tym samym oblicza łączną wielkość wymogu kapitałowego (wewnętrzny wymóg kapitałowy) w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy. Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne oraz dodaje wymogi kapitałowe na pozostałe istotne rodzaje ryzyka. Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka, obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

W procesie monitorowania i raportowania ryzyka kapitałowego uczestniczą:

Zespół Ryzyka Bankowego:

- opracowuje sprawozdania z zakresu kapitału wewnętrznego i poziomu wewnętrznego współczynnika wypłacalności;
- opracowuje propozycje aktualizacji procedury w zakresie zarządzania i planowania kapitałowego, w tym wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko i szacowania kapitału wewnętrznego;
- monitoruje poziom adekwatności kapitałowej.

Stanowisko ds. sprawozdawczości:

- gromadzi dane finansowe, potrzebne do monitorowania adekwatności kapitałowej Banku;
- opracowuje sprawozdania z zakresu łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko i poziomów współczynników kapitałowych;
- może wnosić propozycje zmian do procedur wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko i szacowania kapitału wewnętrznego, w wypadku zaistnienia sytuacji specyficznej, której dotychczasowe procedury nie obejmowały.

System informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych;
- poziomu uznanego kapitału;
- poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem;
- poziomu i struktury kapitału wewnętrznego;
- wyników testów warunków skrajnych;
- realizacji przyjętych limitów alokacji;
- realizacji planu kapitałowego.

Bank zarządza poziomem adekwatności kapitałowej poprzez jednoczesne kreowanie wielkości funduszy własnych oraz wpływanie na poziom generowanego ryzyka.

Poziom adekwatności kapitałowej, mierzony wielkością współczynników kapitałowych, podlega systematycznemu monitorowaniu w okresach miesięcznych, natomiast mierzony wielkością wewnętrznego współczynnika wypłacalności w okresach kwartalnych. W przypadku, gdy wielkość wymogów kapitałowych lub poziom funduszy własnych będą zagrażać utrzymaniu współczynników kapitałowych lub wewnętrznego współczynnika kapitałowego na poziomach określonych w celach strategicznych, częstotliwość analizy poziomu adekwatności kapitałowej zostaje zwiększona.

- **Ryzyko braku zgodności**

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka braku zgodności jest:

- 1) efektywne przeciwdziałanie możliwościom wystąpienia naruszeń przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania;
- 2) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) dążenie do zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 2) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Za całość koordynacji procesu identyfikacji i zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności jak też za nadzór nad działaniami osoby pełniącej funkcję ds. ryzyka braku zgodności odpowiada Prezes Zarządu Banku.

Zadania komórki ds. ryzyka braku zgodności wykonuje Stanowisko ds. Kadr, Samorządu i Administracji.

W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank przede wszystkim kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych z nie tylko szeroko rozumianymi normami prawnymi (zewnętrznymi i wewnętrznymi) lecz również normami, które charakteryzują Bank jako instytucję zaufania publicznego.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności polega w Banku na:

- zapobieganiu naruszeń compliance;
- identyfikowaniu naruszeń compliance;
- wdrażaniu odpowiednich działań naprawczych w przypadku pojawienia się naruszeń compliance;
- monitorowaniu czy wdrożone działania naprawcze są skuteczne.

Jednostka ds. ryzyka braku zgodności:

- prowadzi rejestr naruszeń compliance;

- sporządza na potrzeby Zarządu i Rady Nadzorczej informacje dotyczące stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- przedstawia Zarządowi propozycje działań, które będą miały na celu minimalizowanie powstałego ryzyka braku zgodności i ograniczanie występowania takich naruszeń przepisów prawa i norm postępowania w przyszłości;
- na bieżąco informuje Zarząd Banku o przypadkach występowania istotnych naruszeń compliance;
- opiniuje nowe produkty lub procesy pod kątem ryzyka ewentualnego wystąpienia zdarzeń compliance;
- monitoruje terminowość i zakres aktualizacji procedur, o których mowa w obowiązujących w Banku zasadach opracowywania i wprowadzania regulacji wewnętrznych pod kątem ich zgodności ze zmianami w zewnętrznych przepisach prawa;
- opiniuje procedury, o których mowa w obowiązujących w Banku zasadach opracowywania i wprowadzania regulacji wewnętrznych pod kątem ich zgodności z zewnętrznymi przepisami prawa oraz występowania ewentualnych zapisów, które mogłyby wygenerować naruszenie compliance, posiłkując się w razie wątpliwości opiniami zleconymi na zewnątrz;
- kształtuje świadomość istnienia ryzyka braku zgodności wśród pracowników Banku poprzez realizowanie szkoleń z obszaru compliance;

Raporty z ryzyka braku zgodności skupiają się na podstawowych zadaniach, które ma spełniać zarządzanie tym ryzykiem i dotyczą prawidłowości wdrażania regulacji wewnętrznych i dostosowania ich do obowiązujących przepisów prawa i standardów, ocenie skutków zdarzeń compliance. Ponadto raporty zawierają, ocenę ryzyka braku zgodności, w tym informacje o zmianie profilu ryzyka wraz z podsumowaniem wszystkich zdarzeń compliance, które wystąpiły w okresie objętym raportem, rekomendowane środki naprawcze, ocenę skutków rekomendowanych środków naprawczych, które były wydawane na bieżąco lub zawarte w poprzednim raporcie.

- **Ryzyko płynności, ujawnienia wynikające z rekomendacji P**

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
- 3) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymanie dotychczasowej struktury pasywów Banku, gdzie głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych oraz instytucji samorządowych;

- 2) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 3) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 4) finansowanie kredytów łącznie z majątkiem trwałym przez pasywa stabilne powiększone o fundusze własne przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 5) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- 6) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
- 7) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia, postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- Członek Zarządu ds. finansowych w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka płynności,
- Główny księgowy w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności.

Zadania związane z utrzymaniem bieżącej, krótkoterminowej i długoterminowej płynności w Banku wykonuje Zespół Finansowo-Księgowy, który odpowiada za optymalne zarządzanie środkami Banku oraz za wywiązywanie się Banku z zawartych umów w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków.

Zadania związane z identyfikowaniem, pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka płynności w Banku wykonuje Zespół Ryzyka Bankowego.

Bank ocenia poziom ryzyka płynności, wynikający z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych poprzez:

- 1) ocenę struktury, trendów i stabilności źródeł finansowania działalności Banku;
- 2) ocenę relacji pomiędzy terminami płatności aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych;
- 3) ocenę wpływu zobowiązań pozabilansowych udzielonych na poziom płynności;
- 4) analizę wskaźników;
- 5) ocenę wyników testów warunków skrajnych;
- 6) ocenę poziomu płynności długoterminowej.

W ramach analiz dotyczących stabilności źródeł finansowania dokonywane są:

- 1) wyznaczanie osadu na depozytach;
- 2) pomiar stopnia uzależnienia Banku od środków pochodzących od jednego deponenta (koncentracje depozytowe) oraz od dużych depozytów;

- 3) pomiar stopnia uzależnienia Banku od środków pochodzących od osób wewnętrznych;
- 4) pomiar poziomu zrywalności depozytów.

Funkcje zarządzania i monitorowania ryzyka płynności są w pełni scentralizowane.

Zadania związane z zarządzaniem płynnością realizuje komórka zarządzająca Banku.

W ramach zarządzania płynnością krótkoterminową Bank wyróżnia:

- 1) zarządzanie stanem gotówki w kasach;
- 2) zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym Banku;
- 3) ustalanie stanu gotówki pozostającej w dyspozycji Banku;
- 4) ustalania sumy odprowadzeń i zasileń gotówkowych;
- 5) odpowiednie zagospodarowanie lub uzupełnienie niedoboru środków, której należy dokonać przed zakończeniem dnia operacyjnego;
- 6) odpowiednie zaplanowanie salda zamknięcia dnia operacyjnego, tak aby Bank nie ponosił nieuzasadnionych kosztów;
- 7) lokowanie nadwyżek środków przez komórkę zarządzającą na okresy płatności dłuższe od 30 dni.

Komórka monitorująca ryzyko płynności, wykonuje zadania związane z:

- 1) proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
- 2) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej;
- 3) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności;
- 4) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
- 5) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i NSFR;
- 6) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności,
- 7) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych;
- 8) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Bank jest zrzeszony w Zrzeszeniu SGB oraz jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Bank Zrzeszający wykonuje na rzecz Banku rozliczenia pieniężne, prowadzi rachunek bieżący oraz rachunek rezerwy obowiązkowej, udziela kredytów, prowadzi rachunek Minimum Depozytowego, gromadzi nadwyżki środków płynnościowych.

Bank w ramach Zrzeszenia jest zobowiązany do posiadania wystarczającej ilości środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym, które zabezpieczają wypływy z rachunku bieżącego na koniec dnia operacyjnego.

Bank ma obowiązek w ramach Systemu Ochrony SGB utrzymania środków na rachunku Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym. Celem utworzenia Minimum Depozytowego jest stworzenie skutecznego mechanizmu zapewnienia płynności Uczestników Systemu Ochrony, a w szczególności zabezpieczenia płynności bieżącej.

Dodatkowe zabezpieczenie płynności funkcjonujące w Zrzeszeniu:

- Bank może skorzystać w Banku Zrzeszającym z kredytu w rachunku bieżącym oraz kredytu rewolwingowego;
- Bank jako uczestnik Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB w uzasadnionych

przypadkach może uzyskać pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego.

Uczestnicy tworzą w Spółdzielni Fundusz Pomocowy, którego celem jest finansowanie zadań Spółdzielni w zakresie udzielania pomocy finansowej uczestnikom, mającej na celu zapewnienie płynności oraz poprawę ich wypłacalności i zapobieżenie upadłości. W ramach Funduszu Pomocowego wyodrębnia się część środków w wysokości 20% Funduszu Pomocowego, która jest dostępna dla uczestników niezwłocznie po zgłoszeniu Spółdzielni problemów z płynnością lub wypłacalnością uczestnika. Każdy uczestnik zobowiązuje się zapewnić źródła finansowania Funduszu Pomocowego, zgodnie z umową ochrony.

Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- istnienie dużej nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Banku.

Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania:

- oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego i finansowego,
- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,

Do technik ograniczania ryzyka płynności w ramach Systemu Ochrony SGB można zaliczyć:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Systemu Ochrony,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- systematyczne przeprowadzanie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności przez pracowników jednostki zarządzającej Systemu Ochrony,
- pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego.

Wykorzystanie sposobów testów warunków skrajnych - wyniki testów warunków skrajnych są wykorzystywane w procesie zarządzania, procesie szacowania kapitału wewnętrznego oraz do wyznaczania poziomów limitów ograniczających ryzyko płynności.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

Wartość luki płynności po urealnieniu dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych:

Lp.	Przedział płynności	LUKA	LUKA SKUMULOWANA (od początku)	LUKA SKUMULOWANA (od końca)
1	Przedział do 1 tygodnia	325	325	4 477
2	Przedział do 1 miesiąca	32 957	33 281	4 152
3	Przedział do 3 miesięcy	53 024	86 305	-28 804

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR:

Lp.	Nazwa	Wielkość	Obowiązujące limity
1	Norma krótkoterminowa	0,29	0,20
2	Norma długoterminowa	4,65	1,00
3	Wskaźnik LCR	2,74	0,70

1.2 Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczenia ryzyka (art.435.1.d)

Celem ograniczania ryzyka Bank wprowadził, odpowiednie do skali i złożoności, limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku.

Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwości monitorowania, ich przestrzegania i raportowania.

W przypadku przekroczenia ustanowionego limitu, raporty zawierają informację na temat przyczyn przekroczenia, w tym ustalenia faktu, czy przekroczenie ma charakter jednorazowy czy jest wynikiem zmian strukturalnych oraz rekomendacje działań umożliwiających utrzymanie ryzyka na bezpiecznym dla Banku poziomie.

Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.

Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:

- 1) analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu;
- 2) apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą;
- 3) analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku;
- 4) wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem.

1.3 Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem (art. 435.1.e)

Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku, stanowi załącznik nr 1 do niniejszej informacji.

1.4 Oświadczenie Zarządu na temat ogólnego profilu ryzyka związanego ze strategią działalności (art. 435.1.f)

Oświadczenie Zarządu na temat ogólnego profilu ryzyka Banku zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym tolerancję na ryzyko określone przez Radę Nadzorczą Banku stanowi załącznik nr 2 do niniejszej informacji.

1.5 Informacje z zakresu systemu zarządzania Bankiem (art. 435.2), art. 22AA USTAWY – PRAWO BANKOWE.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, dających rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków, dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej oraz przez Radę Nadzorczą w zakresie oceny członków Zarządu.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad działalnością Banku we wszystkich dziedzinach. W Banku obowiązuje „Procedura oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Nadwarciańskiego Banku Spółdzielczego w Działoszynie”. Celem oceny jest stwierdzenie czy kandydaci na członków Rady Nadzorczej, członkowie Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza kolegialnie, posiadają kwalifikacje do weryfikowania podejmowanych przez Zarząd decyzji oraz sprawowania skutecznego nadzoru, a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji czynności nadzorczych oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Zebranie Przedstawicieli oceniło, że wszyscy członkowie Rady Nadzorczej posiadają odpowiednie kompetencje do należytego wykonywania powierzonych im obowiązków oraz zatwierdziło sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej.

Zarząd Nadwarciańskiego Banku Spółdzielczego w Działoszynie składa się z trzech Członków Zarządu, których powołała Rada Nadzorcza, działając wg „Regulaminu działania Rady Nadzorczej w Nadwarciańskim Banku Spółdzielczym w Działoszynie”.

W Banku obowiązuje „Procedura oceny kwalifikacji członków Zarządu oraz Zarządu Nadwarciańskiego Banku Spółdzielczego w Działoszynie”, zgodnie z którą wybór kandydata na członka Zarządu, poprzedzać musi obowiązkowo procedura indywidualnej oceny uprzedniej, rozpoczynająca się od wypełnienia przez kandydata stosownego arkusza oceny. Rada Nadzorcza przed podjęciem uchwały o wyborze kandydata zobowiązana jest do odebrania od osoby aplikującej stosownych zaświadczeń i oświadczeń dokumentujących stan wykształcenia i posiadanego doświadczenia zawodowego, a także przygotowanego przez kandydata planu rozwoju Banku (w przypadku kandydata na Prezesa Zarządu).

Zgodnie z „Procedurą oceny kwalifikacji członków Zarządu oraz Zarządu Nadwarciańskiego Banku Spółdzielczego w Działoszynie” przeprowadzana jest ocena, której celem jest stwierdzenie czy poszczególni członkowie Zarządu z osobna oraz Zarząd kolegialnie dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych, a także posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania

ryzykiem oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Rada Nadzorcza dokonała oceny odpowiedniości członków Zarządu, w której oceniła wykształcenie, posiadane kwalifikacje, doświadczenie zawodowe, właściwość postawy wobec pełnionej funkcji, a także oceniła odpowiedniość pod kątem reputacji. Rada Nadzorcza stwierdziła, że członkowie Zarządu dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych, a także posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz, że reputacja członków Zarządu nie wpłynie na utratę reputacji Banku.

Zebrań Przedstawicieli przyjęło sprawozdanie z działalności Banku oraz udzieliło absolutorium wszystkim członkom Zarządu.

1.6 Informację o utworzeniu Komitetu Zarządzania Ryzykiem, liczbę odbytych posiedzeń tych Komitetów (art.435.2)

W Banku funkcjonuje Komitet zarządzania ryzykiem będący organem opiniodawczym w zakresie oceny efektów zarządzania ryzykiem w Banku poprzez:

- 1) weryfikowanie zgodności polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Banku,
- 2) badanie okresowej informacji przedstawiającej rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku,
- 3) weryfikowanie informacji w zakresie ogólnego poziomu ryzyka Banku, opracowanej dla Rady Nadzorczej.

Komitet odbył 18 posiedzeń w 2016 r.

1.7 Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego (art.435.2)

W Banku funkcjonuje system bieżącego i okresowego informowania i raportowania o istotnych rodzajach ryzyka, a podstawą monitorowania procesu zarządzania ryzykiem jest formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- profilu ryzyka,
- stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych,
- wyników testów warunków skrajnych,
- skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Raporty z oceny poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka Banku otrzymują:

- 1) w cyklach miesięcznych z zakresu:
 - a) ryzyka kredytowego - członkowie KZR, Zarząd,
 - b) ryzyka płynności - członkowie KZR, Zarząd,
 - c) ryzyka stopy procentowej - członkowie KZR, Zarząd,
 - d) ryzyka kapitałowego - członkowie KZR, Zarząd,
 - e) ryzyka operacyjnego - nadzorujący Członek Zarządu,

- 2) w cyklach kwartalnych (wg stanu na koniec kwartału) z zakresu:
 - a) ryzyka kredytowego (w tym DEK i EKZH), - członkowie KZR, Zarząd, Rada Nadzorcza,
 - b) ryzyka koncentracji - członkowie KZR, Zarząd, Rada Nadzorcza,
 - c) ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej - członkowie KZR, Zarząd,
 - d) ryzyka operacyjnego - członkowie KZR, Zarząd,
 - e) ryzyka płynności - członkowie KZR, Zarząd,
 - f) ryzyka kapitałowego - członkowie KZR, Zarząd, Rada Nadzorcza,
- 3) w cyklach 6-miesięcznych (wg stanu na koniec półrocza) z zakresu:
 - a) ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej – Rada Nadzorcza,
 - b) ryzyka operacyjnego - Rada Nadzorcza,
 - c) ryzyka płynności - Rada Nadzorcza,
 - d) ryzyka braku zgodności – Zarząd, Rada Nadzorcza
- 4) w cyklach rocznych (wg stanu na koniec roku) z zakresu:
 - a) pogłębionej analizy płynności długoterminowej – członkowie KZR, Zarząd.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja; szczegółowy wykaz sprawozdań zarządczych określa odrębna regulacja.

2. ZAKRES STOSOWANIA WYMOGÓW ROZPORZĄDZENIA CRR (art. 436)

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

3. FUNDUSZE WŁASNE (CRR art. 437)

Wartość poszczególnych składników, korekt i pomniejszeń kapitału podstawowego Tier I, Tier II:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł	Opis	Przepis Rozporządzenia CRR
1.	Kapitał rezerwowi (fundusz zasobowy i rezerwowi)	16 800 557,44	Fundusz tworzony z odpisów z zysku za kolejne lata (niepodzielony) oraz wpłat wpisowego	Art. 26
2.	Fundusz udziałowy	240 522,60	Wartość udziałów członkowskich według stanu na 31.12.2011r. po uwzględnieniu amortyzacji w wysokości 20% w 2014 r. oraz 10% w roku 2015.	Art. 26

3.	Fundusz ogólnego ryzyka	160 000,00	Fundusz utworzony z odpisu z zysku	Art. 26
4	Fundusz z aktualizacji majątku	160 175,26	Fundusz ten dotyczy przeszacowania wartości środków trwałych	Art. 26
	Korekty w okresie przejściowym	- 160 175,26		
5.	Wartości niematerialne i prawne	-20 202,34	Wartość netto wartości niematerialnych i prawnych pomniejszająca fundusze własne zgodnie z zapisami 20 art. 127 Prawa Bankowego	Art. 36
Tier I		17 180 877,70		
Tier II		0		
Razem Fundusze		17 180 877,70		

Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania, opartą na utrzymywaniu rozmiarów działalności obciążonej ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych.

Wysokość funduszy własnych (kapitał uznany) Banku od 01.01.2015 r. wyliczana jest zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR) i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV).

Główne zmiany uwzględniające stanowisko Komisji Nadzoru Finansowego, co do sposobu zaliczenia do kapitału uznanego, polegały na:

- 1) uznaniu funduszu udziałowego wg stanu na 31.12.2011 r. z uwzględnieniem stopniowej amortyzacji, w 2016 r. stawka wynosiła 10%;
- 2) przyjęciu funduszu z aktualizacji wyceny majątku trwałego w wartości 0, po uwzględnieniu 100% amortyzacji.

Na fundusze własne składał się kapitał Tier I oraz kapitał Tier II.

W 2016 roku fundusz zasobowy zwiększył się o kwotę 710 278,55 zł, w tym: z podziału nadwyżki bilansowej za 2015 rok przekazano 710 238,55 zł oraz wpłat wpisowego 40 zł. Zmniejszenie funduszu zasobowego w 2016 r. nie wystąpiło.

Wartość jednego udziału członkowskiego wynosi 100,00 zł.

Zwiększenie funduszu udziałowego w danym okresie pochodziło z nowych udziałów w wysokości 100,00 zł. Zmniejszenie funduszu udziałowego o 2 700,00 zł nastąpiło na skutek wypowiedzenia udziałów członkowskich.

Fundusz na ryzyko ogólne oraz aktualizacji majątku pozostał na poziomie roku poprzedniego.

4. WYMOGI KAPITAŁOWE (CRR art. 438)

Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,

2) metodę podstawowego wskaźnika BIA w zakresie ryzyka operacyjnego. Bank stosuje współczynnik wsparcia, o którym mowa w § 501 Rozporządzenia CRR. Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw lub ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach (z wyłączeniem ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania oraz ekspozycji, które są odstępstwami), Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619. Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji wg stanu na 31.12.2016 r.

	2016-12-31
RAZEM	3 375 182,74
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0,00
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	66 932,77
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	261,94
Ekspozycje wobec instytucji	3 618,57
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	1 422 541,32
Ekspozycje detaliczne	569 847,50
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	1 111 570,79
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	6,56
Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0,00
Ekspozycje kapitałowe	80 139,17
Inne ekspozycje	120 264,11

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka według stanu na dzień 31.12.2016 r.

ryzyko kredytowe	3 375 182,74
regulacyjny wymóg kapitałowy	3 375 182,74
dodatkowy wymóg kapitałowy	-
ryzyko operacyjne	729 872,09
regulacyjny wymóg kapitałowy	729 872,09
dodatkowy wymóg kapitałowy	-
ryzyko koncentracji	-
ryzyko płynności	-
ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	147 529,58
ryzyko kapitałowe	-
kapitał regulacyjny	4 105 054,84
kapitał wewnętrzny	4 252 582,30
Współczynnik kapitałowy CET1	33,48%
Współczynnik kapitałowy T1	33,48%
Łączny współczynnik kapitałowy	33,48%
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	32,32%

Wyliczenia zostały dokonane zgodnie z „Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego w Nadwarciańskim Banku Spółdzielczym w Działoszynie.”

W celu ustalenia łącznej wartości oszacowanych wymogów kapitałowych Bank dokonuje zestawienia wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, dotyczących zarówno Filaru I jak i Filaru II. Łączna wartość wewnętrznego wymogu kapitałowego z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka na dzień 31.12.2016 r. stanowiła kwotę 4 252 582,30 zł i była wynikiem ryzyka ponoszonego przez Bank z Filaru I i II. Wewnętrzny wymóg kapitałowy z Filaru II na 31.12.2016r. wyniósł 147 529,58 zł.

5. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA (CRR art. 439)

Bank nie ogłasza informacji w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, ponieważ w Banku nie występowały instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu art. 439 CRR.

5. BUFORY KAPITAŁOWE (CRR art. 440)

Na dzień 31.12.2016 wymóg w zakresie bufora antycyklicznego wynosił 0.

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego		
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	51 313 185,44
2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0,00
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	0,00

7. WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO (CRR art. 441)

Obowiązek ujawniania nie dotyczy Banku.

8. KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO (CRR art. 442)

- 1) Dla wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, ekspozycję uznaje się za przeterminowaną (ekspozycję, której dotyczy niewykonanie zobowiązania), jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 złotych, a w przypadku pozostałych klas ekspozycji przeterminowana kwota przekracza 3.000,00 złotych.
- 2) Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii „normalne”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe”, lub „stracone” stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235 poz. 1589 z późniejszymi zmianami) oraz zasady określone w procedurze wewnętrznej w sprawie tworzenia rezerw celowych:
 „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków dla Uczestników Systemu Ochrony SGB” zostały wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 106/16 z dnia 04.10.2016r.
- 3) Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2016 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka

kredytowego oraz średnią wartość ekspozycji w okresie od 31.12.2015 roku do 31.12.2016 roku, w podziale na klasy, przedstawia poniższe zestawienie.

Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych)	Stan na dzień 2016-12-31	Średnia wartość w okresie od 31.12.2015 do 31.12.2016
RAZEM	174 921 993,75	168 222 085,96
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	802 224,88	689 029,62
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	4 183 298,00	4 654 233,08
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	3 274,23	3 914,16
Ekspozycje wobec instytucji	112 299 873,54	106 233 154,49
Ekspozycje wobec przedsiębiorców	25 906 390,75	25 489 521,98
Ekspozycje detaliczne	9 628 016,71	9 994 933,30
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	17 425 797,19	16 607 982,17
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	82,05	36,45
Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0,00	0,00
Ekspozycje kapitałowe	1 001 739,64	1 002 514,39
Inne ekspozycje	3 671 296,76	3 546 773,61

- 4) Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku. Z tego też względu Bank odstępuje od prezentacji kwoty ekspozycji z nierozpoznaną utratą wartości, rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych oddzielnie, w podziale na istotne obszary geograficzne.
- 5) Struktura branżowa ekspozycji, z wyszczególnieniem ekspozycji zagrożonych i salda rezerw (w wartości nominalnej), według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Branże	Wartość w zł	Rezerwa w zł
1.	Rolnictwo	10 228 289,71	0,00
	Należności normalne	10 156 062,71	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00	0,00
	Należności poniżej standardu	62 332,00	12 466,40
	Należności wątpliwe	0,00	0,00
	Należności stracone	9 895,00	9 895,00
2.	Przetwórstwo rolno-spożywcze	6 565 210,30	0,00
	Należności normalne	6 565 210,30	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00	0,00
	Należności poniżej standardu	0,00	0,00
	Należności wątpliwe	0,00	0,00
	Należności stracone	0,00	0,00
3.	Handel hurtowy i detaliczny	5 976 654,56	0,00
	Należności normalne	5 976 654,56	0,00

	Należności pod obserwacją	0,00	0,00
	Należności poniżej standardu	0,00	0,00
	Należności wątpliwe	0,00	0,00
	Należności stracone	0,00	0,00
4.	Transport	5 822 648,85	0,00
	Należności normalne	5 822 648,85	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00	0,00
	Należności poniżej standardu	0,00	0,00
	Należności wątpliwe	0,00	0,00
	Należności stracone	0,00	0,00
5.	Pozostałe (łącznie z budżetem)	23 389 979,55	186 692,45
	Należności normalne	23 294 471,55	122 765,25
	Należności pod obserwacją	0,00	0,00
	Należności poniżej standardu	39 476,00	7 895,20
	Należności wątpliwe	0,00	0,00
	Należności stracone	56 032,00	56 032,00
	Razem zaangażowanie	51 982 782,97	209 053,85

6) Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności (w wartości nominalnej) w podziale na klasy ekspozycji według stanu na dzień 31.12.2016 r. przedstawia poniższa tabela:

Istotne klasy należności	Bez określonego terminu	Do roku	1-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	pow. 20 lat
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	2 147 793	0	0	0	0	0
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządu terytorialnego	0	1 046 620	2 576 575	560 000	0	0
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorstw, gospodarstw domowych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospod. dom.	2 595 124	14 671 019	21 543 850	6 098 034	2 584 429	307 132
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji i banków	9 804 699	102 705 697	200 000	0	0	0
RAZEM	14 547 616	118 423 336	24 320 425	6 658 034	2 584 429	307 132

7) Strukturę należności normalnych i zagrożonych sektora niefinansowego w wartości bilansowej, tj. po pomniejszeniach o utworzone rezerwy i pobraną prowizję od udzielonych kredytów rozliczoną wg ESP, w rozbiciu na typ kontrahenta, według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawiają poniższe tabele:

a. przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie:

	Kredyt	Odsetki	Rezerwa	Korekta wartości	Wartość bilansowa netto
Należności w kategorii:					
Normalne	11 182 684,59	40 035,09	0,00	71 651,78	11 151 067,90
Pod obserwacją	0	0	0	0	0
Ponizżej standardu	0	0	0	0	0
Wątpliwe	0	0	0	0	0
Stracone	0	0	0	0	0

b. rolnicy:

	Kredyt	Odsetki	Rezerwa	Korekta wartości	Wartość bilansowa netto
Należności w kategorii:					
Normalne	9 900 596,31	35 136,68	0,00	132 831,92	9 802 901,07
Pod obserwacją	0	0	0	0	0
Ponizżej standardu	52 972,00	270,96	10 594,40	655,52	41 993,04
Wątpliwe	0	0	0	0	0
Stracone	9 895,00	0,09	9 895,00	0	0,09

c. przedsiębiorcy indywidualni:

	Kredyt	Odsetki	Rezerwa	Korekta wartości	Wartość bilansowa netto
Należności w kategorii:					
Normalne	7 934 201,85	30 709,38	0	84 925,55	7 879 985,68
Pod obserwacją	0	0	0	0	0
Ponizżej standardu	9 360,00	77,91	1 872,00	87,51	7 478,40
Wątpliwe	0	0	0	0	0
Stracone	0	0	0	0	0

d. osoby prywatne:

	Kredyt	Odsetki	Rezerwa	Korekta wartości	Wartość bilansowa netto
Należności w kategorii:					
Normalne	18 025 162,52	64 445,70	122 765,25	267 256,94	17 699 586,03
Pod obserwacją	0	0	0	0	0
Ponizżej standardu	39 476,00	395,87	7 895,20	379,96	31 596,71
Wątpliwe	0	0	0	0	0
Stracone	56 032,00	0	56 032,00	0	0

e. Jednostki Samorządu Terytorialnego:

	Kredyt	Odsetki	Rezerwa	Korekta wartości	Wartość bilansowa netto
Należności w kategorii:					
Normalne	4 183 194,60	3 351,93	0	0	4 186 546,53
Pod obserwacją	0	0	0	0	0
Ponizżej standardu	0	0	0	0	0
Wątpliwe	0	0	0	0	0
Stracone	0	0	0	0	0

- 8) Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone” tworzy się na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych:
- 1,5% - w przypadku kategorii „pod obserwacją”,
 - 20% - w przypadku kategorii „poniżej standardu”,
 - 50% - w przypadku kategorii „wątpliwe”,
 - 100% - w przypadku kategorii „stracone”.

Stan rezerw z tytułu ekspozycji normalnych i zagrożonych przedstawia się następująco:

Kategorie należności	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia rezerw (utworzenie)	Rozwiązanie rezerw	Stan na koniec roku obrotowego
W sytuacji normalnej	127 967,18	64 183,70	69 385,63	122 765,25
W sytuacji pod obserwacją	715,68	0,00	715,68	0,00
W sytuacji poniżej standard	3 510,00	18 489,60	1 638,00	20 361,60
W sytuacji wątpliwej	20 700,00	0,00	20 700,00	0,00
W sytuacji straconej	43 592,66	60 907,00	38 572,66	65 927,00
Razem	196 485,52	143 580,30	131 011,97	209 053,85

Strukturę rezerw na początek i koniec 2016 r. zaprezentowano w poniższej tabeli.

Korekty wartości	Stan początek roku obrotowego	%	Stan koniec roku obrotowego	%
W sytuacji normalnej	127 967,18	65,13%	122 765,25	58,72%
W sytuacji pod obserwacją	715,68	0,36%	0,00	
W sytuacji poniżej standard	3 510,00	1,79%	20 361,60	9,74%
W sytuacji wątpliwej	20 700,00	10,54%	0,00	
W sytuacji straconej	43 592,66	22,19%	65 927,00	31,54%
Razem	196 485,52	100%	209 053,85	100%

9. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ (CRR art. 443)

Formularz A – Aktywa					
		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa instytucji zgłaszającej			0,00	
030	Instrumenty kapitałowe	0,00	0,00	0,00	0,00
040	Dłużne papiery wartościowe	0,00	0,00	0,00	0,00
120	Inne aktywa	0,00		0,00	

Formularz B – Zabezpieczenia otrzymane			
		Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia
		010	040
130	Zabezpieczenia otrzymane przez instytucję zgłaszającą		
150	Instrumenty kapitałowe	0,00	0,00
160	Dłużne papiery wartościowe	0,00	0,00
230	Inne zabezpieczenia otrzymane	0,00	0,00
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS	0,00	0,00
Formularz C – Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania			
		Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	0,00	0,00
D – Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne			

10. KORZYSTANIE Z ECAI - ZEWNĘTRZNYCH INSTYTUCJI OCENY WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ (CRR art. 444)

W 2016 roku Bank nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

11. EKSPOZYCJA NA RYZYKO RYNKOWE (CRR art.445)

Bank nie prowadzi działalności walutowej.

12. RYZYKO OPERACYJNE (CRR art.446), ujawnienia informacji wynikające z rekomendacji M

Ryzyko operacyjne – możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych,

w tym również ryzyko prawne, natomiast wyłącza się z niego ryzyko reputacji i strategiczne.

Straty brutto w podziale na rodzaje i kategorie zdarzeń w 2016 r.:

Lp.	Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia	Straty brutto (w zł)
1.	Oszustwo wewnętrzne	-	0
2.	Oszustwo zewnętrzne	-	0
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	-	0
4.	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	-	0
5.	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	-	0
6.	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	-	0
7.	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	3,23
RAZEM			3,23

13. EKSPOZYCJE W PAPIERACH KAPITAŁOWYCH NIEUWZGLĘDNIONYCH W PORTFELU HANDLOWYM (CRR art. 447)

Lp.	Nazwa i siedziba jednostki - przedmiot działalności	Wartość bilansowa posiadanych udziałów i akcji (w zł)	Cel nabycia
1	2	3	
1.	SGB-Bank S.A. w Poznaniu	800 000,00	Przyczyny strategiczne
2.	System Ochrony SGB	1 000,00	Przyczyny strategiczne

W 2016 roku nie wystąpiły pozycje nie uwzględnione w portfelu handlowym - portfel handlowy nie istnieje.

14. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ DLA POZYCJI ZAKWALIFIKOWANYCH DO PORTFELA BANKOWEGO (CRR art. 448)

1. Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie pozycje wrażliwe na zmianę stopy procentowej.

W ramach posiadanych przez Bank pozycji zastosowana jest następująca klasyfikacja:

- 1) aktywa (w podziale na poszczególne stawki referencyjne):
 - a) rachunki bieżące i pomocnicze w Banku Zrzeszającym oraz w innych bankach,
 - b) lokaty w Banku Zrzeszającym oraz w innych bankach,
 - c) dłużne papiery wartościowe,
 - d) kredyty,
 - e) pozostałe należności wrażliwe na zmianę stóp procentowych;

- 2) pasywa (w podziale na poszczególne stawki referencyjne):
 - a) zobowiązania wobec Banku Zrzeszającego (kredyty i lokaty),
 - b) depozyty,
 - c) pozostałe zobowiązania wrażliwe na zmianę stóp procentowych.

Pozycje zaliczone do portfela kredytowego i niezaliczone do należności nieobsługiwanych wykazywane są w wartości nominalnej, tzn. w kwocie stanowiącej podstawę naliczania odsetek.

Pozycje zaliczone do portfela kredytowego i zaliczone do należności nieobsługiwanych wykazywane są w wartości nominalnej pomniejszonej o utworzone rezerwy celowe i odpisy z tytułu utraty wartości – w przypadku, gdy rezerwa jest wyższa od wartości nominalnej wykazuje „0”; pozycje te nie uczestniczą w przeprowadzanej analizie ryzyka stopy procentowej, stanowią informację uzupełniającą.

Pozostałe aktywa oraz pasywa odsetkowe wykazywane są w wartości nominalnej, tzn. w kwocie stanowiącej podstawę naliczania odsetek.

2. Bank dokonuje badania wpływu zmian stóp procentowych o 200 punktów bazowych na wartość ekonomiczną Banku. W wyniku przeprowadzonej analizy wybieramy wyższą wartość bezwzględną zmiany wyniku odsetkowego, która na dzień 31.12.2016 r. wynosi - 462 tys. zł.

15. WYMOGI KAPITAŁOWE NA KWOTY EKSPOZYCJI SEKURTYZACYJNYCH WAŻONE RYZYKIEM (CRR art. 449)

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

16. POLITYKA ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH KIEROWNICZE STANOWISKA (CRR art. 450)

1. Bank realizując zapisy Uchwały nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4.10.2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, zwanej dalej Uchwałą i stosując wskazaną w niej zasadę proporcjonalności wprowadził „Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Nadwarciańskim Banku Spółdzielczym w Działoszynie”, w ograniczonym zakresie, korzystając z możliwości indywidualnego określenia sposobu i zakresu stosowania przepisów dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń.
2. Bank nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności. Z uwagi na profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów oraz skalę działalności na rynku bankowym Bank ustala, iż niniejsza „Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Nadwarciańskim Banku Spółdzielczym w Działoszynie” dotyczy Członków Zarządu Banku. W obowiązującym w Banku systemie wynagradzania

Członków Zarządu uwzględnia się zmienny składnik wynagrodzenia - regulaminową premię roczną.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego ustala Rada Nadzorcza, biorąc pod uwagę efekty pracy osób zajmujących stanowiska kierownicze, sytuację ekonomiczną Banku i spełnienie następujących kryteriów:

- odpowiednią jakość portfela kredytowego,
- realizację założeń planu finansowego,
- realizację przyjętej strategii.

Powyższe kryteria uwarunkowane są spełnieniem łącznie przesłanek:

- 1) utrzymaniem udziału kredytów zagrożonych w portfelu kredytów udzielonych podmiotom niefinansowym na poziomie nie wyższym niż 2%,
- 2) pozytywnej oceny realizacji planu finansowego (osiągnięty w danym roku wynik finansowy nie jest niższy niż 80 % planowanego wyniku),
- 3) pozytywnej oceny realizacji przyjętej strategii (kierunków działania).

Łączna kwota zmiennego składnika ustalana jest do wysokości 6% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta, wyniku finansowego netto z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być większa niż 20% osiągniętego w danym roku przez Członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.

Informacje dotyczące kształtowania wynagrodzeń

Wartość wynagrodzeń trzech Członków Zarządu za rok obrotowy 2016 wynosiła:

- 304 748,70 zł – wynagrodzenie stałe,
- 46 296,00 zł – wynagrodzenie zmienne: premia roczna wypłacona jednorazowo w 2016 r.

Stosunek zmiennych składników do wynagrodzenia stałego wypłaconych w roku 2016 wynosi 15,19%.

W 2016 roku żaden z Członków Zarządu nie otrzymał wynagrodzenia w wysokości równej lub przekraczającej 1 mln euro.

17. DŹWIGNIA FINANSOWA (CRR art. 451)

Wskaźnik dźwigni finansowej oblicza się jako, wyrażony w procentach, udział kapitału Tier I w łącznej kwocie aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych, przy czym:

- 1) w łącznej kwocie aktywów Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał Tier I,
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana: od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych) z uwzględnieniem współczynników konwersji z zastrzeżeniem dolnego limitu 10%.

Wskaźnik dźwigni na dzień 31.12.2016 roku wynosił:

Wyszczególnienie	31.12.2016
Kapitał Tier 1	17 180 877,70
Aktywa wg wartości bilansowej	169 164 399,73
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	1 621 636,20
Wskaźnik dźwigni finansowej	10,06%

18. Informacja o systemie kontroli wewnętrznej

Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej. Zarząd odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz działanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.

Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych Banku oraz wyznaczone osoby sprawują kontrolę wewnętrzną w Banku. W 2016 r. Bank Zrzeszający sprawował audyt wewnętrzny. W zakresie mechanizmów kontroli wewnętrznej w Banku funkcjonują w szczególności:

- 1) zasady polityki, regulaminy i procedury obejmujące wszystkie obszary działalności, wraz z zasadami przyczyniające się do realizacji założeń strategii Banku,
- 2) zasady, metody i techniki identyfikacji, pomiaru, monitorowania, oceny i kontrolowania poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 3) ustanowione limity ostrożnościowe ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku, wraz z zasadami ustalania ich poziomu, monitorowania, aktualizowania, postępowania w przypadku przekroczeń,
- 4) zasady funkcjonowania wewnętrznego systemu sprawozdawczości zarządczej,
- 5) kontrola działalności na poszczególnych szczeblach wykonywana przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez bezpośredniego zwierzchnika, mająca na celu weryfikację jakości i poprawności realizowanych w Banku zadań.

Rada Nadzorcza uznała, iż system kontroli wewnętrznej jako całość, włącznie z systemem zarządzania ryzykiem, systemami informowania, komunikowania oraz monitorowania systemu kontroli wewnętrznej, skutecznie i właściwie odpowiada wymogom regulacyjnym, jest adekwatny do rozmiaru Banku oraz do ekspozycji na ryzyka związane z działalnością prowadzoną przez Bank.

Zakres powyższych informacji o charakterze ilościowym i jakościowym opracowany został przez:

- Zespół Ryzyka Bankowego,
- Zespół Księgowości i Rozliczeń.

Zarząd Nadwarciańskiego Banku Spółdzielczego w Działoszynie:

Zdzisława Tyka – Prezes Zarządu
Bożena Wojtyra – Wiceprezes Zarządu
Aleksandra Warsztocka – Członek Zarządu

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd Nadwarciańskiego Banku Spółdzielczego w Działoszynie z siedzibą: 98-355 Działoszyn, ul. Piłsudskiego 21 A, niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w „Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Nadwarciańskiego Banku Spółdzielczego w Działoszynie” według stanu na dzień 31.12.2016 r. są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

**Zarząd Nadwarciańskiego
Banku Spółdzielczego w Działoszynie**

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd Nadwarciańskiego Banku Spółdzielczego w Działoszynie z siedzibą: 98-355 Działoszyn, ul. Piłsudskiego 21 A, niniejszym oświadcza, iż profil ryzyka w Banku wynika z przyjętej przez Bank „Strategii działania Nadwarciańskiego Banku Spółdzielczego na lata 2016-2020”, „Strategii zarządzania ryzykiem w Nadwarciańskim Banku Spółdzielczym w Działoszynie”, „Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w Nadwarciańskim Banku Spółdzielczym w Działoszynie.

W 2016 roku Bank dokonywał pomiaru i oceny ryzyka zgodnie z zapisami przepisów nadzorczych, a także z zasadami wynikającymi z Pakietu CDIV/CRR.

Ogólny profil ryzyka w Banku, zawarty w „Strategii zarządzania ryzykiem w Nadwarciańskim Banku Spółdzielczym w Działoszynie” został określony na podstawie wybranych wskaźników zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Na dzień 31.12.2016 r. przyjęte przez Bank wskaźniki kształtowały się na poziomie:

Nazwa limitu	Wysokość limitu	Wartość	Stopień realizacji
Ryzyko kredytowe			
Udział instrumentów finansowych, innych niż akcje banku zrzeszającego	0	0	X
Wartość portfela o charakterze handlowym	0	0	X
Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym	Max 1%	0,33%	33,00%
Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej	Max 50%	27,91%	55,82%
Udział ekspozycji kredytowych Banku zabezpieczonych hipotecznie w łącznej wartości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sektorze bankowym (wg danych na 31.12.2016)	Max 2%	0,003%	0,15%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	Max 40%	25,62%	64,05%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem	Max 2%	0,59%	29,67%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych Banku w łącznej wartości detalicznych ekspozycji kredytowych sektora bankowego (wg danych na 31.12.2016)	Max 2%	0,006%	0,30%

Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Max 40%	17,25%	43,12%
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem	Max 1%	0,16%	16,06%
Ryzyko operacyjne			
Regulacyjny wymóg na ryzyko operacyjne	Max BIA	729,87tys.zł	x
Ryzyko płynności			
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M1	0	0	X
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M2	0	0	X
Udział kredytów w depozytach stabilnych (osad)	Max 100%	42,94%	42,94%
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie powyżej 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności skumulowanej (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych)	0	0	X
Ryzyko stopy procentowej			
Iloraz aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku ¹	1	0,25	25,00%
Ryzyko kapitałowe			
Łączny współczynnik kapitałowy	Min 16%	33,48%	209,25%
Współczynnik kapitału Tier I	Min 16%	33,48%	209,25%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	Min 16%	33,48%	209,25%
Udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	Max 55%	24,75%	45,00%
Wskaźnik dźwigni finansowej	Min 6%	10,06%	167,67%

**Zarząd Nadwarciańskiego
Banku Spółdzielczego w Działoszynie**

¹ Nie ma charakteru limitu, jest to sytuacja pożądana.